

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

DAN-EMILIAN TINICĂ

**SINDROMUL
AROGANȚEI**

VOLUMUL I

Libris
EDITORIAL
BRAȘOV, 2019

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
CAP. 1.....	9
CAP. 2.....	17
CAP. 3.....	23
CAP. 4.....	27
CAP. 5.....	33
CAP. 6.....	37
CAP. 7.....	41
CAP. 8.....	43
CAP. 9.....	47
CAP. 10.....	51
CAP. 11.....	53
CAP. 12.....	57
CAP. 13.....	63
CAP. 14.....	69
CAP. 15.....	73
CAP. 16.....	81
CAP. 17.....	85
CAP. 18.....	91
CAP. 19.....	97
CAP. 20.....	101
CAP. 21.....	105
CAP. 22.....	109
CAP. 23.....	113
CAP. 24.....	123
CAP. 25.....	129
CAP. 26.....	133
CAP. 27.....	137
CAP. 28.....	141
CAP. 29.....	147
CAP. 30.....	151
CAP. 31.....	155

I.

Daniel privea distrat pe fereastra compartimentului. Datorită trecutului ceferistic al familiei sale, călătoriile cu trenul îi provocau stări de visare, întoarceri în timp, nostalgii greu de stăpânit. Asta spre deosebire de marea majoritate a locuitorilor României, care detesta călătoriile cu acest demodat, dar foarte folositor mijloc de transport, respingere îndreptățită, deoarece tăvălugul post-revoluționar a măturat în calea lui și acest sector al economiei – cum s-ar fi putut altfel –, lăsându-l într-o stare deplorabilă. Acest lucru s-a întâmplat în ciuda faptului că zecile de miniștri care s-au plimbat prin Palatul CFR (construit prin '37-'38, anii de glorie ai capitalismului interbelic, lucru confirmat și de comuniști care raportau realizările regimului democrat popular la anul 1938) au promis că vor îmbunătăți infrastructura, vor stopa furturile, vor pune capăt incompetenței, bla, bla, bla. Trenul cu care se deplasa eroul nostru era unul aproape normal, adică având o clasa a doua rezonabilă, relativ curat în compartimente și pe culoare, mai puțin în zona

Respect grupurilor sanitare, această plagă deschisă a spațiului mioritic, rămasă netratată încă din vremea closetelor din curte. Mai rămânea de văzut dacă reușea cât de cât să respecte orarul stabilit și afișat de CFR. Întârzierea a fost minimă, adică până în zece minute, o adevărată performanță, dacă luăm în considerare recordurile stabilite pe timp de iarnă. Gara acestui orașel de provincie nu se deosebea cu nimic de alte stații de cale ferată din Regat construite înainte de Primul Război. Una dintre acestea trebuie să-l fi inspirat pe Mihail Sebastian când a scris „Steaua fără nume”. Nu avea bagaj, așa că a ieșit în stradă, fără să facă vreo oprire intermediară, deși două taxiuri își așteptau cu nerăbdare clienții potențiali. Copil fiind, când mergea la bunici, ambele perechi de bătrânei locuiau în orașe similare cu acesta, în care încă mai puteai găsi trăsuri trase de cai costelivi, cu ochelari din piele acoperindu-le parțial ochii. Ca în orice oraș de provincie, având o populație în jur de 10.000 de locuitori, distanța până în centrul urbei nu putea să-i ia mai mult de 5-7 minute unui bucureștean sportiv, antrenat la mersul pe jos. Socoteala lui s-a dovedit corectă, după 5 minute de mers lejer ajungând în preajma primăriei, a unei biserici impozante, renovate, probabil, după 1990, și a unui părculeț cochet, rămas încă intact în fața furiei imobiliare care cuprinsese toată țara. La prima vedere, nu puteai crede că acest orașel, locul de baștină al lui BLU, era atât de liniștit – am putea spune chiar patriarhal –, dacă nu ar fi existat acele 4-5 blocuri construite în perioada

și care încă mai ocupau o bună parte din zona centrală. BLU, pe numele său adevărat Bogdan Liviu Untaru, devenit după aproape 20 de ani de la Revoluție o adevărată emblemă a capitalismului sălbatic, instaurat în țărișoara noastră odată cu statornicirea democrației originale propovăduită de nea Gelu, un lider controversat, dar care, prin opiniile exprimate la diferite ocazii, s-a dovedit a fi un adevărat vizionar. Deci, în această mică urbe moldavă își începuse marele BLU ascensiunea! Deoarece nimeni nu s-a sinchisit să o oprească – așa cum recomanda Bertold Brecht să se facă în privința lui Arturo Ui –, ascensiunea a continuat nestingherită până la momentul povestirii noastre, când se pare că cineva important s-a gândit să-i pună frână, sau, în limbaj fotbalistic, o talpă. Asta a fost prima impresie a lui Daniel Moșinschi, bărbat prezentabil, ajuns la 35 de ani fără eforturi deosebite sau semne distinctive pe obrazul proapăt ras, posesorul unor ochi albaștri, pătrunzători, bine puși în valoare de părul blond cenușiu, tuns scurt, jurnalist la un cunoscut trust de presă, în momentul în care șeful lui l-a chemat în biroul directorial și i-a spus să dea o fugă până în orașul Costișeni, ca să facă „săpături”, poate dezgroapă ceva interesant din tinerețea furtunoasă a lui BLU. I-a pus și una dintre mașinile trustului la dispoziție, dar, la auzirea veștii, Daniel deja începuse să viseze la deliciile unei călătorii cu trenul, una ca acelea din vremea copilăriei lui, așa că a refuzat oferta șefului. Fără să facă vreun efort, în fața ochilor i-a

Respectiv, apărut un compartiment cu trei fotolii pe fiecare parte, îmbrăcate în pluș albastru, adică unul de clasa a-I-a, lux la care avea acces o familie de ceferiști. Plușul era cam ros, geamurile murdare, la fel și inscripțiile în franceză, rusă și italiană, ștanțate pe o bucățică ovală de tablă emailată, albă la origini, care îți recomandau să nu te apleci în afară pe fereastra deschisă. Se afla în cursa Roman-Buhăiești sau Buhăiești-Roman, în funcție de direcția de deplasare, cursă care parcurgea cei aproape 60 de kilometri în trei ore și jumătate. Din păcate, după știința lui, nici în zilele noastre nu exista o altă legătură pe calea ferată între magistrala feroviară care ducea la Iași și cea care mergea la Suceava. Se trezi brusc din reverie și se gândi la sarcina primită pe neașteptate.

Din datele pe care le avea în legătură cu subiectul deplasării sale la Costișeni, nu reușise încă să stabilească un punct de plecare, dar a crezut că în timpul călătoriei cu trenul își va limpezi ideile. Avea cunoștință de o condamnare din perioada în care fusese gestionar la o alimentară, instituție specifică unui comunism multilateral dezvoltat, funcție care-i prilejuise practicarea unei specule nemiloase cu alimente, în perioada anilor '80, când lipsurile în aprovizionarea populației cu hrană atinseseră apogeul. În mod suspect, condamnarea fusese pentru delapidare și nu speculă, cum ar fi fost normal, dar „organele”, conform politicii partidului, nu voiau să recunoască faptul că populația traversa o perioadă de lipsuri majore, specula putând exista numai în atari situații.

Respect pentru Un punct de plecare ar fi avut, dar nu era sigur că se putea baza pe el, fiind vorba despre un fost prieten, în prezent fără ocupație și, după toate probabilitățile, căzut pradă alcoolismului, dar care, în perioada vizată de Daniel, prinsese și vremuri mai bune.

Găsi fără efort sediul ziarului local „Vocea Costișeniului”, care preluase în totalitate moștenirea foii comuniste de dinainte de 1990, schimbându-i doar numele. Înainte de '90, se chemase „Scânteia Costișeniului”, iar acum funcționa ca un fel de reprezentanță a trustului de presă căruia îi aparținea Daniel, încercând, în general fără succes, să strecoare ceva noutăți locale printre știrile primite de la București, care trebuiau livrate cititorilor fără comentarii. Redacția ziarului ființa într-un mic spațiu comercial, aflat la parterul unuia dintre blocurile amintite mai înainte. Intră în sala plină de fum, în care doi bărbați îmbrăcați modest se chinuiau, după toate probabilitățile, să conceapă niscaiva articole bombă, folosindu-se de niște calculatoare chinezești importate în anii '90. O fetișcană drăguță, la vreo 25 de ani, excesiv de elegantă, în totală contradicție cu hainele ponosite ale colegilor, se foia prin cameră, încercând să-și găsească un rost. Daniel nu băgă în seamă pe nimeni și se duse glonț la cutia de sticlă în care se autoexilase directorul ziarului.

— Hei, domnu', nu intrați neanunțat!, strigă tânăra în urma lui.

Daniel nu-i dădu nicio atenție și intră în biroul directorului aproape simultan cu bătaia în ușă,

Respect și întrerupându-l pe acesta de la cititul unui ziar de sport, pus ostentativ pe masă, dar de sub care se ițea colțul unei reviste colorate. Nu apucă musafirul să deschidă gura, că tânăra care strigase în urma lui își făcu apariția în cadrul ușii.

— I-am spus să aștepte, să nu intre neanunțat!...

— Alina dragă, îți apreciez zelul, dar domnul Moșinschi – aici directorul se uită întrebător la Daniel și acesta dădu din cap în mod afirmativ – era așteptat. Cei de la București mi-au anunțat sosirea dânsului încă de ieri.

— Vă cer scuze! Nu aveam de unde să știu!, replică Alina, aruncându-i oaspetelui un zâmbet care se voia cuceritor.

— O.K.! Du-te la băieți și vezi ce fac cu articolele pe care trebuiau să le termine încă de aseară!

Alina ieși, dar nu înainte de a-l străpunge pe director cu o privire rea, în același timp arătându-i lui Daniel dantura ei perfectă.

— Vedeți și dumneavoastră, domnule Moșinschi... Ne chinuim și noi să supraviețuim... Nu știu ce ne-am fi făcut fără ajutorul dumneavoastră!

Daniel trecu cu vederea încercarea stângace a directorului de a-l linguși, sau măcar de a lăuda fără vreun motiv anume trustul de care aparținea, și intră direct în subiect. Bineînțeles, cel pregătit în tren și nu cel adevărat.

— Știți, eu sunt oarecum din zonă. Am copilărit la Roman și Vaslui. De asemenea, Iașul, unde am avut vreo două mătuși, nu mi-este străin, așa că, atunci când

Respect pentru șeful meu mi-a spus să mă deplasez la Costișeni, am venit cu plăcere în orașul dumneavoastră. Și, pentru ca plăcerea să fie completă, am ales trenul.

— Excelentă idee!

— Am auzit că intenționați – nu dumneavoastră, ci primăria sau, în sfârșit, împreună – să înființați un muzeu al oamenilor de seamă care s-au născut în Costișeni.

— Din păcate, nu foarte mulți sunt născuți pe aceste meleaguri, dar numeroase personalități au poposit câțiva ani prin orașul nostru sau au fost doar în trecere, dar au lăsat urme de neșters în aceste locuri.

Apoi Daniel a condus discuția către ce-l interesa și-l întreabă dacă BLU a fost inclus în această categorie a Costișenenilor celebri. Aici, directorul a avut o ezitare și i-a aruncat musafirului o privire scrutătoare.

— Încă nu ne-am hotărât! Oricum, noi, adică primăria și cu mine, avem în vedere numai persoane decedate. După cunoștințele mele, domnul Bogdan, sau BLU, cum îi ziceți dumneavoastră, este încă foarte viu și, din câte am auzit, nu vrea să recunoască meritele orașului Costișeni în formarea sa ca om de afaceri.

— Dacă a fost o întrebare nelalocul ei, vă cer scuze! A fost doar o curiozitate personală.

— Toți vizitatorii ocazionali pun întrebări în legătură cu mister BLU!

După o pauză scurtă, Daniel trecu pe un alt palier.

— Dacă ați fi atât de amabil să îmi arătați locul unde preconizați să înființați acest muzeu...

Respect pentru cine ești și spunem „Casa oamenilor de valoare”.

Este o clădire numai cu parter, destul de modestă potrivit standardelor actuale, dar care, la vremea respectivă, era considerată casă de oameni înstăriți și care a aparținut unui frate al lui Mihail Sadoveanu, Vasile, fost agronom. Bineînțeles că și ilustrul său frate venea deseori în Costișeni pentru câteva zile de repaus binemeritat.

— Dacă nu vă cer prea mult, domnule director, v-aș rămâne îndatorat dacă mi-ați arăta unde se află casa respectivă...

— După cum vedeți..., – directorul tocmai se pregătea să indice ziarul cu profil sportiv de pe masă, dar, într-o fracțiune de secundă, își dădu seama că nu era cel mai potrivit exemplu, așa că rămase pentru câteva clipe cu degetul arătător în aer, după care îl îndreptă spre cei doi truditoresi din fața calculatoarelor chinezești, continuându-și ideea – sunt destul de ocupat în acest moment și o voi delega pe colega noastră, domnișoara Alina, pe care tocmai ați cunoscut-o, să vă arate viitoarea „casă a oamenilor de valoare” și poate și alte locuri cu care micuța noastră urbe se poate mândri.

— Fără a aștepta răspunsul musafirului său, directorul deschise ușa cutiei de sticlă și o strigă pe Alina.

2.

Domnul Corado Frăsinescu, un bărbat trecut de ceva vreme de 50 de ani, considerat un „tip bine” în tinerețe, își bea cafeaua, relaxat, răsturnat într-unul dintre fotoliile gigantice, comode, confecționate din piele veritabilă, amplasate cu gust în uriașul living al vilei în care locuia, vilă ce-i fusese repartizată la scurtă vreme după ce a ajuns ministru într-unul dintre guvernele post revoluționare și aflată în prezent în proprietatea RAPPS, adică Regia Autonomă-Administrația Protocolului de Stat. Făcu un semn care ar fi vrut să însemne „dismissed” către servitoarea care-i adusesese cafeaua, după care își aminti, fără prea mare plăcere, de obligația de a fi prezent în Parlament la ora 10. Șeful grupului parlamentar îi atrăsese atenția că se votează ceva important și e musai sa fie prezent, în primul rând pentru a se asigura cvorumul și apoi pentru a trece legea respectivă de Senat. Pentru a alunga ideile neplăcute, se gândi câteva clipe la iubita lui, Hortensia, o puștoaică de 20 de ani, care mai înveselea zilele altfel destul de anoste ale unui

Respect politician care fusese în prim planul anilor '90, dar acum era tras pe linie moartă tocmai de colegii pe care îi școlarizase când erau cu cașul la gură, ajutându-i să urce pe scara ierarhică a partidului, să facă afaceri fără să se ardă și fără să-i știe lumea. Nu-i avea poza în telefon și nici nu avea măcar curajul să se gândească mai mult timp la ea, expresia de adorație tâmpă care-i apărea aproape imediat pe față putând fi un indiciu de netăgăduit pentru soția lui, Ioana, că adulterul fusese deja comis în mintea soțului. Cum se schimbase femeia asta! Își aducea aminte de prima dată când îl primiseră în vila lor din strada Dumbrava Roșie. Doamna ambasador îl măsurase din cap până în picioare – abia acum realiza cât de bine semăna Ioana cea de azi cu maică-sa din urmă cu 30 de ani – și, după scurtul zâmbet din colțul gurii, a înțeles că i-a dat notă de trecere. Vila în care locuiau, una repartizată de „Gospodăria de partid”, la fel ca și cea în care locuia propria sa familie, nu l-a impresionat în mod deosebit. Deși elegantă și încăpătoare, amplasată central, vizavi de ambasada Austriei, posedând la parter un living gigantic, la cele 3 dormitoare ajungându-se pe o scară interioară cu balustradă din lemn de nuc, care avea sculptat la terminalul inferior un cap de leu, i se păru lui Corado sub nivelul casei părintești, situate în cartierul select al străzilor cu nume de capitale: Roma, Sofia, Paris sau chiar Montevideo și Quito. Cât de „părintească” era vila care aparținuse unui ministru de dinainte de 1944 și care fusese luată cu japca în anii '50 rămâne să stabiliți dumneavoastră acum,